

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ 1967

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

Όπως διαπιστώνει στο κείμενό του ο Β. Π. Παπανούτσος η δυνατότητα του πνευματικού ανθρώπου να ανταποκριθεί στο έργο του αλλά και στις αντίξοες συνθήκες της ζωής είναι αξεπέραστη. Αυτή τον καθιστά ικανό να προσφέρει υψηλή ποιότητα και αυξημένη ποσότητα στην καθημερινή του εργασία. Κινητήριος δύναμη της προσφοράς και της αντοχής του είναι η λατρεία για το έργο του καθώς και η αστείρευτη ψυχική του ενέργεια. Η πνευματικότητα που διαθέτει τον διατηρεί δυνατό απέναντι στα προβλήματα και τις κρίσεις που βιώνει. Αντίθετα ένας κοινός άνθρωπος χωρίς πνευματικό υπόβαθρο καθίσταται ανίκανος να αντεπεξέλθει και να δώσει στα γεγονότα τις πραγματικές τους διαστάσεις.

B.1.

Πράγματι, ο άνθρωπος που αγαπάει και πιστεύει αυτό που κάνει, ζει όρθιος με την ψυχή του. Είναι σημαντικό οι επιλογές μας να εναρμονίζονται με τις κλίσεις μας, τις επιθυμίες μας και τις φιλοδοξίες μας. Καλλιεργείται λοιπόν το αίσθημα της δημιουργικότητας, της ηθικής ικανοποίησης, και της αυτοπεποίθησης που απορρέει από την ψυχική ευφορία. Πέρα από αυτά όμως, όταν ο άνθρωπος αγαπάει αυτό που κάνει, οξύνεται η αίσθηση του χρέους και προωθείται το πνεύμα της συνεργασίας.

Έτσι συμβάλλει με όλες του τις δυνάμεις στην κοινωνική ανάπτυξη, την αρμονία και την πρόοδο.

B2 α.

Ο τρόπος που κυριαρχεί στη συγκεκριμένη παράγραφο είναι η επίκληση στο συναίσθημα, καθώς η ποιητική λειτουργία της γλώσσας και η συνυποδηλωτική χρήση του λόγου ενυπάρχουν σε κάθε περίοδο. Ταυτόχρονα, γίνεται επίκληση στη λογική με τη χρήση επιχειρημάτων και τεκμηρίων.

B2 β.

Μέσα Πειθούς

Συγκεκριμένα για την επίκληση στο συναίσθημα χρησιμοποιούνται:

Η μεταφορική χρήση της γλώσσας όπως παρουσιάζεται στο χωρίο «..... το στοιχείο που τροφοδοτεί ..... ηθικό «πόνου»», καθώς και η αξιοποίηση ρημάτων και επιρρημάτων με έντονη συναισθηματική φόρτιση στοχεύουν στη διέγερση ποικίλων συναισθημάτων του αναγνώστη (π.χ. σιδερένια, ακαταπόνητους, φλογερή, αδιάσειστη, ακμαίος, δροσερό, καταρρέουν, λυγίσει, «ζει όρθιος με την ψυχή του», ενώ το ασύνδετο σχήμα σε πολλά σημεία «ακμαίο, νέο, δροσερό» επιτείνει τα προκαλούμενα συναισθήματα. Μεταφορές, προσωποποιήσεις και παρομοιώσεις (π.χ. «όπως ο πολυάσχολος ..... σαν τον αθλητή ..... νίκης» καθώς και η χρήση της παύλας «(- και φτάνει ..... νίκης), (ο πνευματικά τοποθετημένος ..... ζωής)» αναμοχλεύουν συναισθήματα, δίνουν ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο

Η περιγραφική προσέγγιση του προτύπου του πνευματικού δημιουργού σε συνδυασμό με τη χρήση χαρακτηρισμών λειτουργεί ως βασικό μέσο πειθούς και διασαφηνίζει το ρόλο του διανοούμενου. Ενδεικτικά

παραθέτουμε το απόσπασμα « Αυτή τον διατηρεί ..... υγεία του». Η παρουσία των εισαγωγικών, όπως «πλήρωση του νοήματος», «πόνος», «ευκαιρεί» καθώς και των παρενθέσεων που λειτουργούν επεξηγηματικά, όπως «(και στην περίπτωση υγείας), (απέναντι ..... πόνο)» προσδίδουν αμεσότητα ενισχύοντας την προσπάθεια πειθούς του γράφοντος.

Συγχρόνως, όσον αφορά στην επίκληση στη λογική, γίνεται χρήση επιχειρημάτων, όπως «Η μεγάλη αντοχή ... . από την ψυχή του.» και τεκμηρίων με τη μορφή παραδειγμάτων, όπως «(και στην περίπτωση ακόμη της κλονισμένης υγείας)».

Καταληκτικά, η εικονοπλαστική δύναμη που διέπει το απόσπασμα το καθιστά εύληπτο στον απλό αναγνώστη και ολοκληρώνει επιτυχώς την πρόθεση του δοκιμιογράφου να πείσει.

B3

ακαταπόνητους = ακατάβλητους
ανεπάντεχα = απροσδόκητα, αιφνίδια
υπέρμετρη = υπερβολική
προσήλωση = αφοσίωση
δαμάζει = τιθασεύει, χαλιναγωγεί

B4

Η μεταφορική χρήση της γλώσσας γίνεται αισθητή ιδιαίτερα στα συγκεκριμένα σημεία:

- α. « ..... έχουν σιδερένια αντοχή .....»
- β. « ..... στην ιστορία του πνεύματος .....»
- γ. « .....κλυδωνισμούς της ζωής .....»
- δ. «γκρεμίζεται εύκολα .....»
- ε. «..... στα γεγονότα ..... να τα δαμάζει.»

Γ.

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί συνδημότες ,
Συγκεντρωθήκαμε σήμερα, σε μια εκδήλωση συμπαράστασης προς τα παιδιά της χώρας μας, που πρόσφατα επλήγησαν από τη γνωστή σε όλους μας φυσική καταστροφή, που μας καθήλωσε τις τελευταίες ημέρες μπροστά στις τηλεοπτικές μας οθόνες, παρακολουθώντας βήμα προς βήμα τις δραματικές σκηνές και εξελίξεις . Γιατί τα παιδιά αυτά θα χρειαστεί να συγκεντρώσουν όλες τις ψυχικές τους δυνάμεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν με αισιοδοξία την επόμενη ημέρα. Μια αισιοδοξία που πρέπει να ενισχυθεί από την αγωγή όλων μας και την άμεση ενεργοποίηση της πολιτείας.

Όλοι γνωρίζουμε τις ιδιαίτερες ευαισθησίες και ανάγκες των παιδιών είτε στις νεαρότερες ηλικίες είτε στην εφηβική περίοδο της ζωής τους, τόσο κρίσιμη για τη μετέπειτα εξέλιξή τους. Βέβαια, τα μικρά παιδιά λίγο μπορούν να συνεισφέρουν σε τόσο κρίσιμες περιστάσεις. Τα παιδιά, όμως στην προεφηβική και ιδιαίτερα εφηβική ηλικία διαθέτουν σημαντικές δυνάμεις και δυνατότητες, προκειμένου να βοηθήσουν είτε τις οικογένειες τους, είτε τις αδύναμες κοινωνικές ομάδες και τον εαυτό τους .

Συγκεκριμένα, διαθέτουν έμφυτη αισιοδοξία, εκπορευόμενη από τις περασμένες ως τώρα εμπειρίες και τη ρομαντική ικανότητα να αντικρίζουν ευοίωνα το άδηλο μέλλον. Βέβαια, τα παιδιά αυτά αντιμετώπισαν μια αδόκητη καταστροφή. Είναι φυσικό να είναι ξαφνιασμένα, σαστισμένα, τρομαγμένα. Και επειδή η εφηβεία είναι επιρρεπής στις ψυχολογικές μεταπτώσεις και ιδιαίτερα ευαίσθητη συναισθηματικά, θα πρέπει να αντλήσουν από το απίστευτο δυναμικό της νιότης τα πιο δημιουργικά και εποικοδομητικά στοιχεία. Στοιχεία όπως η ευαισθησία και το ενδιαφέρον προς τους αδυνάτους, τους γέροντες, τα μικρά παιδιά, τους τραυματίες. Βρίσκοντας ψυχική δύναμη και σωματική ενεργητικότητα μπορούν να

οργανώσουν ομάδες εργασίας και, με πνεύμα ομαδικότητας και συνεργασίες, να βοηθήσουν τους ασθενείς, να μεταδώσουν το κουράγιο και τη δύναμη των νέων στους μεγαλύτερους, να βοηθήσουν τα συνεργεία διάσωσης και αποκατάστασης των ζημιών.

Ιδιαίτερα οι έφηβοι γνωρίζουν να θέτουν στοχεύσεις, γνωρίζουν την αξία και την αναγκαιότητα της επιμονής και της υπομονής για την επίτευξη τους. Η αντοχή τους, σωματική και ψυχική, θα αποτελέσει πηγή έμπνευσης για τους υπόλοιπους. Η ανιδιοτελής αφοσίωσή τους στα μεγάλα ιδεώδη και τους οραματισμούς θα κινητοποιήσει και τις υπόλοιπες κοινωνικές ομάδες. Τα νέα παιδιά, το πιο δυναμικό στοιχείο κάθε κοινωνίας, αποτελούν τη δύναμη και την ελπίδα της για ένα καλύτερο μέλλον. Και τα παιδιά αυτά, επομένως, θα πρέπει να ενεργοποιήσουν όλες αυτές τις ψυχικές δυνάμεις της νιότης, ώστε και τα ίδια μέσα από τη δραστηριοποίησή τους να ξαναβρούνε την αισιοδοξία τους, που κλονίστηκε πιθανότατα από τη μάνητα της φύσης, αλλά και να τη μεταλαμπαδεύσουν και στους υπόλοιπους.

Βέβαια, θα χρειαστούν την υποστήριξη της οικογένειάς τους, των δασκάλων – γιατί δεν παύουν να είναι παιδιά και να έχουν ανάγκη υποστήριξης και καθοδήγησης, αλλά και τη συνδρομή της επίσημης πολιτείας.

Ειδικότερα, η πολιτεία θα μπορούσε να συντελέσει στην ανακούφισή τους βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Άμεσα θα μπορούσε να στεγάσει σε λυόμενες κατασκευές τους αστέγους, να οργανώσει συσσίτια, να παρέξει ιατροφαρμακευτική κάλυψη στους τραυματίες και τους ασθενείς, να επιδοτήσει οικονομικά τους πληγέντες, να οργανώσει – έστω σε προκατασκευασμένα οικήματα- τα σχολεία, να αποστείλει παιδοψυχολόγους που θα ενισχύσουν ηθικά και συναισθηματικά τα παιδιά αυτά με τις κάθε είδους απώλειες, αλλά και να τα βοηθήσουν να αντεπεξέλθουν στις επερχόμενες εξετάσεις. Εφόσον αποτελεί σημαντικό σταθμό για τη ζωή κάθε μαθητή η συμμετοχή τους στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, για τα

παιδιά αυτά θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα, πιθανόν και ειδική μοριοδότηση για την εισαγωγή τους στις σχολές που επιθυμούν, καθώς ούτε το χρόνο ούτε τα μέσα ούτε την ψυχική ηρεμία των υπολοίπων θα διαθέτουν.

Μακροπρόθεσμα οφείλει η πολιτεία να ενισχύσει τις οικογένειές τους χορηγώντας άτοκα δάνεια και επιχορηγήσεις για την αποκατάσταση των ζημιών, να αξιοποιήσει και να οργανώσει τις ομάδες εθελοντών και δωρητών, που θα μπορούσαν να συνδράμουν στην ανοικοδόμηση της περιοχής. Να φροντίσει για την επαναλειτουργία και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών - μέσα συγκοινωνίας, επικοινωνίας κ.α.

Να διοργανώσει πολιτιστικές εκδηλώσεις, θεατρικά και μουσικά δρώμενα, τόσο στις πληγείσες περιοχές για την πνευματική ενδυνάμωση και την ψυχαγωγία των πληγέντων, όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα για την οικονομική ενίσχυση των περιοχών αυτών. Η επίδειξη του κοινωνικού προσώπου της πολιτείας μέσω της υλικής και ηθικής στήριξης των οικογενειών αλλά και ειδικότερα της ψυχολογικής, παιδαγωγικής και ευρύτερης στήριξης των παιδιών αποτελεί αναγκαιότητα και μέτρο του πολιτισμού μας.

Μια φυσική καταστροφή ανατρέπει την ανακουφιστική ρουτίνα της καθημερινότητας, ανατρέπει τα δεδομένα και τους σχεδιασμούς της ζωής των ανθρώπων. Πρέπει, λοιπόν, όλοι να μεριμνήσουμε υπεύθυνα, ανθρωπιστικά και αποτελεσματικά για την ολόπλευρη στήριξη αυτών των ανθρώπων και ιδιαίτερα των παιδιών. Κυρίως, όμως, πρέπει τα ίδια τα παιδιά να αντλήσουν τα ομορφότερα και ισχυρότερα από τα ψυχικά τους αποθέματα, ώστε να σταθούν όρθια μπροστά στην αναπάντεχη καταστροφή και να βγούνε νικητές στον αγώνα της ζωής.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Επιμέλεια: Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη